

Nr 286.

Godkänd av första kammaren den 28 maj 1940.

Godkänd av andra kammaren den 28 maj 1940.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande i vissa fall av kronans rätt till danaarv.

(Statsutskottets utlåtande nr 167.)

Till Konungen.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts i propositionen nr 227 framlagda förslag medgivit,

1:o) att den rätt, kronan må äga till de till kronan såsom danaarv efter Anna Christina Hansson, född Persson, från Österby i Svarteborgs socken inleverade medlen, må efterskännas till förmån för Otto Harald Hansson;

2:o) att kronans rätt till danaarv efter änkan Bengta Isaksson, född Andersson, från Kävlinge socken må efterskännas till förmån för dels Johan Wilhelm Fredrik Lindgren, Carl Johan Gustaf Lindgren samt Anna Maggie Ingeborg Lindgren, dels ock Anna Sjöborg, att dem emellan så fördelas, att Anna Sjöborg bekommer hälften och övriga sökande andra hälften.

Stockholm den 28 maj 1940.

Med undersätlig vördnad.

Nr 287.

Godkänd av första kammaren den 28 maj 1940.

Godkänd av andra kammaren den 28 maj 1940.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av väckta motioner angående slopande av markegångsättningen.

(Statsutskottets utlåtande nr 169.)

Till Konungen.

I två i huvudsak likalydande motioner, I: 93 och II: 120, har yrkats, att riksdagen ville hemställa, att Kungl. Maj:t måtte låta utreda frågan om markegångsättningen och för riksdagen snarast förelägga förslag till slopandet, eventuellt en förenkling därav.

I motiveringen till förenämnda yrkande framhålles bland annat, att markegångssättningen i vår tid vore av ingen eller ringa praktisk betydelse, samtidigt som upprättandet av markegångstaxorna åsamkade det allmänna dryga kostnader. Sålunda skulle för visst av länsstyrelserna bestämt antal kommuner inom varje fögderi utses sockenombud, som jämte ett lika antal av länsstyrelserna utsedda personer skulle på häradsskrivarens kallelse sammanträda i slutet av mars månad för att i egenskap av markegångsnämnd upprätta priskuranter, dels för oktober—december månader föregående år, dels ock för januari—mars under löpande år. Om man antog, att av landets 2,300 kommuner en sjättedel varje år valde sockenombud, och därtill lade de av länsstyrelserna utsedda personerna, kunde man beräkna, att minst 800 personer varje år måste resa till olika sammanträdesorter för fastställande av markegångstaxorna.

Riksdagen vill till en början erinra därom, att frågan om revision av markegångssättningen tidigare vid flera tillfällen varit föremål för riksdagens prövning samt att senast 1935 års riksdag i anledning av väckt motion i skrivelse (nr 270) hos Kungl. Maj:t anhållit, att Kungl. Maj:t ville i samband med prövning av grunder och förfarings sätt för dyrortsgrupperingsarbetet till övervägande upptaga jämväl frågan om revision av gällande markegångsbestämmelser. Någon åtgärd härutinnan synes emellertid icke hava vidtagits.

I anledning av nu förevarande motioner vill riksdagen framhålla, att åtskilliga poster i markegångstaxorna hänföra sig till alltjämt utgående frälseräntor. Emellertid komma jämlikt av statsmakterna fattade beslut frälseräntorna att helt upphöra från och med utgången av år 1941. Därefter synes lämpligen en revidering av ifrågavarande taxor böra komma till stånd. Enligt vad riksdagen under hand inhämtat ämnar ock kammarkollegiet, som jämlikt sin instruktion har att taga befattning med hithörande spörsmål, efter nämnda tidpunkt ur markegångstaxorna utmönstra samtliga till frälseräntorna hänförliga poster.

Taxorna skulle därefter huvudsakligen komma att avse spannmål och smör. En årlig prissättning å dessa varuslag erfordras fortfarande, när flertalet arrenden å domänverkets och ecklesiastika jordar delvis bestäms och alltjämt bestämmas efter priserna å nämnda varuslag. Ett fullständigt slopande av markegångssättningen torde därför icke vara lämpligt. Riksdagen utgår emellertid från att i samband med ovan berörda revision av markegångstaxorna till prövning upptages jämväl frågan, i vad mån en förenkling av förfarandet vid markegångssättningen kan äga rum, och att, så snart ske kan, för riksdagen framlägges det förslag, vartill prövningen må kunna föranleda.

Under hänvisning till det anförda vill riksdagen i anledning av motionerna I: 93 och II: 120 framföra ovan anförda synpunkter beträffande revideringen av markegångssättningen.

Stockholm den 28 maj 1940.

Med undersätlig vördnad.
